

ÖRÜNTÜ VE DİZİLER

- Belirli bir kurala göre sıralan sayı veya şekillerden oluşan diziye(topluluğa) **örüntü** denir.

1-) Sayı Örüntüleri:

a) Artan sayı örüntüleri: 12-17-22-27-32-37-...(5'er 5'er artan örüntü)

b) Azalan sayı örüntüleri: 45-42-39-36-33-30-...(3'er 3'er azalan örüntü)

c) Hem artan hem de azalan örüntüler: 5-10-9-14-13-18-17-22-...(5'er artıp 1'er azalan örüntü)

- Örüntü sorularını çözerken :

1-)Önce örüntünün kuralı bulunur .

2-)Sonra çözümü yapılır.

ÖRNEK: örüntüsünde A+B kaçtır?

KURALI: 6'şar artan bir örüntü

ÇÖZÜM: $50+6=56 \Rightarrow A$

$56+6=62 \Rightarrow B$

$118(A+B)$

SORU: 12-16-14-18-A-20-B örüntüsünde A+B kaçtır?

Örüntünün kuralı: .....

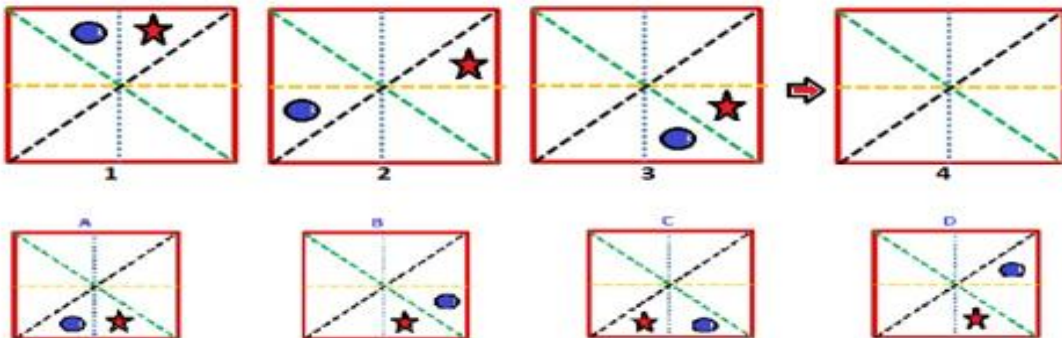
ÇÖZÜM: .....
.....
.....
.....
.....

SORU: $45 \Rightarrow 9$
 $27 \Rightarrow 45$
 $36 \Rightarrow 27$
 $47 \Rightarrow 33$ } Yandaki sayıların oluşumundaki kurala göre 67 sayısının karşılığı nedir?

ÇÖZÜM: .....
.....
.....

KURAL: .....

SORU: Aşağıdaki örüntüye göre 4 numaralı şekil aşağıdakilerden hangisidir?

- Ayrıca Farklı kuralların uygulandığı özel örüntüler de olabilir.

ÖRNEK: SİİRT= 6 SAMSUN= 8 KIRIKKALE=20 ise TRABZON = ?

KURAL: Sözcükleri oluşturan sesli ve sessiz harf sayılarının çarpımıdır.

ÇÖZÜM: TRABZON= 2 x 5 = 10 olur.

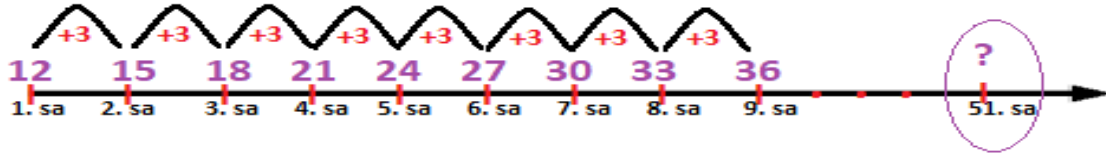
RİTMİK SAYMALAR

- Ritmik saymalar da aynı miktarda artan ya da azalan birer örüntüdür.

ÖRNEK: 12'den başlayıp 3'erli artan bir ritmik sayma düşünün.

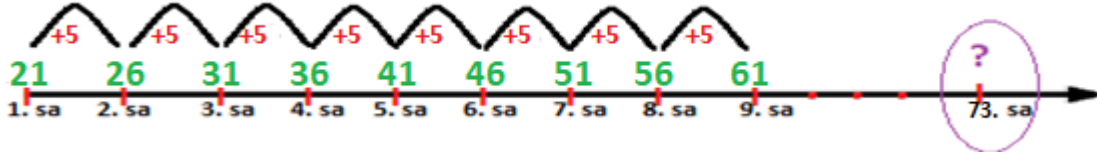
Bu saymada 4, 5, 6 veya herhangi bir sayının değerini rahatlıkla bulabiliriz.

- Öncelikle verilen ve istenilen sayının arasında kaç aralık olduğunu buluruz.
- Aralık sayısından yararlanıp toplam artış ya da azalışı buluruz.
- En son istenilen sayının değerini buluruz.

5. sayının değeri:	9. sayının değeri:	51. sayının değeri:
5-1=4 (aralık sayısı) 4x3=12(toplam artış) 12+12=24(5. sayı)	9-1=8 (aralık sayısı) 8x3=24(toplam artış) 12+24=36(9. Sayı)	51-1= 50 aralık sayısı 50x3= 150 (toplam artış) 12+150=162 (51.sayı)

Aşağıdaki ritmik sayıda verilen örnekleri inceleyerek istenilen sayıların değerini bulunuz.

10 sayının değeri:	13. sayının değeri:	45. sayının değeri:
10-1= 9 (aralık) 9x5=45 (artış miktarı) 21+45=66 (10. Sayı)	13-1=12 (aralık) 12x5=60 (artış miktarı) 60+21=81 (13. Sayı)	45-1=44 (aralık) 44x5= 220(artış miktarı) 21+220=241(45. Sayı)
73. sayının değeri:	80. sayının değeri:	151. sayının değeri:
....	....	....

- Geriye doğru ritmik saymalarda da çıkarma yaparak istenilen sayı değerini buluruz.

NOT: Bir sayının değerini sadece 1. sayıya göre değil diğer bilinen sayı değerlerinden herhangi birine göre de bulabiliriz.

ÖRNEK: 13. sayının değerini 4. sayı değerine göre

13-4=9 (aralık sayısı)
9x5=45(artış miktarı)
36+45=81(13. Sayı değeri)

ALİŞTIRMALAR

1-) Aşağıdaki örüntülerin kuralını yazınız.

a) 7-8-10-13-17-.....

b) 1-2-4-8-16-32-.....

c) 89-84-79-74-69-.....

d) 12-20-18-26-24-.....

e) .....

f) .....

2-) Aşağıda kuralı verilen örüntülere örnekler veriniz.

a) 6'şar artan bir örüntü **72** -.....

b) 3'er artıp 2'şer azalan bir örüntü: **7** -.....

c) 90° ile sola dönen dikdörtgenler örüntüsü: .....

d) 45° ile sağa dönen oklar örüntüsü: .....

e) 6'şar artıp 2'şer azalan sayı örüntüsü: **61** -.....

ÖRÜNTÜNÜN DEVAMINDA VERİLEN SIRAYA GELECEK NESNEYİ BULMA

SORU: a-b-c-ç-d-e-a-b-c-ç-d-... örüntüsünde 41. harf hangisi olur?

- Örüntüdeki nesneleri baştan sona doğru 1-2-3... şeklinde numaralandırırız.
- Örüntü sırasını örüntü sayısına böleriz.
- Kalan sayıya göre 41 veya başka sıraya gelecek nesneyi buluruz.

1 kalırsa "a"   2 kalırsa "b"   3 kalırsa "c"
4 kalırsa "ç"   0 kalırsa "d" gelir deriz

1	2	3	4	5	1	2
a	b	c	ç	d	a	b
...						
41	5					
40	8					
01						

ADI-SOYADI:.....

NO:.....

SINIFI:.....

PUANI:.....

1) 45-39-33-**A**-21-**B**

Yukarıdaki örüntüde A+B kaçtır?

- a)42 b)45 c)38 d)48

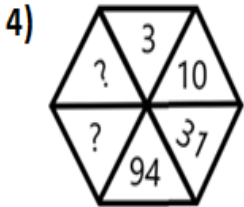
2) 2-4-8-**K**-32-**R**-128

Yukarıdaki örüntüde R-K= kaçtır?

- a)44 b)38 c)48 d)40

Yukarıdaki örüntüyü aşağıdakilerden hangi örüntü takip etmelidir?

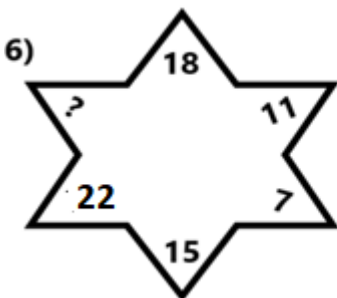
Yandaki örüntüde soru işaretlerinin yerine gelecek sayıların toplamı kaçtır?

- a)1.216 b)1.133 c)928 d)1.102

5) **ABBCCCCÇÇÇDDDDDD** şeklinde

devam eden örüntünün 71. harfi hangisi olur?

- a)H b)I c)İ d)J

Yandaki şekilde "?" işareti yerine hangi sayı getirilmeli?

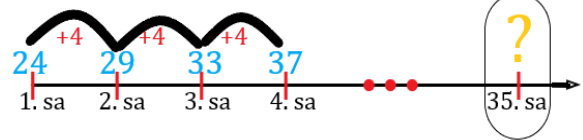
- a)23 b)32 c)26 d)22

3-10-7-14-M-18-F

7) Yukarıki örüntüde (M+F) x 2 kaçtır?

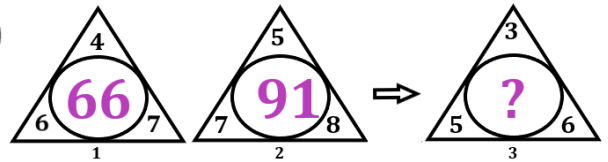
- a)70 b)52 c)48 d)60

8) 24'ten başlayıp, 4'er artan bir saymada 35. saymada hangi sayıyı söyleriz?

- a)160 b)156 c)164 d)166

9)

Yukarıdaki üçgenler içindeki sayılar belli bir kurala göre yazılmıştır. Buna göre 3. şekilde "?" yerine hangi sayı yazılmalı?

- a)54 b)45 c)33 d)48

10) $\left. \begin{array}{l} \text{ANKARA} = 18 \\ \text{MARDİN} = 12 \\ \text{MALATYA} = 21 \end{array} \right\}$

Yukarıdaki iller sayılarla gösterilmiştir. Buna göre "**KARS**" hangi sayıyla gösterilir?

- a)8 b)12 c)6 d)4

Yukarıdaki örüntünün 1021. şekli hangisi olur?

- a)
-
- b)
-
- c)
-
- d)
-